

საუფლო
ამბები

ლოია
ბედო შვილი

შვიდი
ხორციელი
მოწყალება

F 9.946
4

დაიბეჭდა
უწმინდესისა და უნეტარესის
სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის
ილია II
ლოცვა-კურთხევით

K 30.868
4

საუფლო ამბები

ნიგნი I

შვიდი ხორციელი მონყალეა:

1. მშიერთა ჭმევა;
2. მწყურვალთა სმევა;
3. შიშველთა შემოსვა;
4. უცხოთა შევრდომება;
5. სნეულთა მოკითხვა;
6. მიხედვა პატიმართა;
7. მიცვალებულთა დამარხვა.

წიგნი დაიბეჭდა ლომისის წმ. გიორგის
მონასტრის და ქველმოქმედი ადამიანების
ხელშეწყობით.

წყალობა და წარმატება მოანიჭე მათ უფალო
ყოველთა კეთილთა საქმეთა შინა.

ღმერთმა დალოცოს მონა ღვთისა:

მალხაზ აბუთიძე, ირაკლი გვარამაძე,
პაატა ბარნოვი, ირაკლი ლეჟაფა,
გოგა გონალიშვილი იმედა უგრეხელიძე

ავტორი: ლია ბედოშვილი

მხატვარი: ლიზი ჩქარეული

დამკაბადონებელი: ნინო ყაველაშვილი

საუფლო ამბები

ბილისში ერთი კეთილი და ბრძენი მოხუცი ცხოვრობს, რომელიც დროდადრო ქუჩებში დანის და გამვლელებს საკვირველ ამბებს უყვება. ერთხელაც ქალაქში გასულს მაინცა და მაინც მე შემეყარა და შვიდი საუფლო ამბავი მიაგმო.

თმათეთრმა და ღიმილიანმა ბრძენმა ასე დამაბარა: ეს ნამდვილი ამბებია, თანაც სასწაულმოქმედი და თუ, ბავშვებო, თქვენს პანია გულეებში მათთვის თბილი ადგილი მოინახება, ცხოვრების გზაზე ყველა ნათელი სურვილი აგისრულდებათო.

მაშ ასე, მოკალათდით და საუფლო ამბებთან შესახვედრად მოემზადეთ...

დააპურე მშვიერი!

ააც იყო – არის და რაც არის – ყოველთვის იქნება. ღვთის უკეთესი კი ქვეყნად არც არაფერი ყოფილა, არც არაფერი არის და არც არაფერი იქნება.

თბილისქალაქის ერთ ეზოში ცხოვრობდა პატარა გოგო – ანანო და ბიჭი – მახარე. ანანო თითოთ საჩვენებელი ბავშვი იყო: უფროსებს უჯერებდა, სწავლას გულს უდებდა, დედას ოჯახის საქმეში ეხმარებოდა და მამის ქებასთან ერთად, ნაირნაირ საჩუქრებსაც იმსახურებდა. ონავარი მახარე კი, არც გაკვეთილებს სწავლობდა და უფროსების დარიგებასაც არადაგდებდა. ჩავიდოდა ეზოში და იქაურობას ხმაურითა და ანცობით იკლებდა. თუმცა, ყველა ბავშვის მსგავსად, მახარეც მეოცნებე იყო. ოცნებობდა გამხდარიყო სახელგანთქმული ადამიანი, ჩაედინა გმირობა, რომელზედაც ლექსებს დაწერდნენ და ფილმებს გადაიღებდნენ. ყველაზე დიდი ოცნება კი ის იყო, სახლიდან წასული მამა დაბრუნებულიყო, დედ-მამას ძველებურად

ყვარებოდათ ერთმანეთი და მათ ოჯახში, სხვა ოჯახების მსგავსად, სიმშვიდესა და კეთილდღეობას ეხარა. მამა ენატრებოდა, რომელიც საქართველოდან შორს გახიზნულიყო და ამბავიც კი არ ისმოდა მისგან.

ანანო და მახარე მეგობრობდნენ, რაც, ცოტა არ იყოს და ყველას უკვირდა.

სახლის გვერდით პატარა, მყუდრო ეკლესია იდგა. ანანო დედ-მამასთან ერთად დადიოდა წირვაზე. მახარეს კი ხშირად სანთლის ფულიც არა ჰქონდა. შეუმჩნევლად შეიპარებოდა საყდარში, ქრისტეს ხატთან სანუკვარ სურვილს წაიბუტბუტებდა და ჩქარი ნაბიჯით ტოვებდა ღვთის სახლს.

სალამოობით კი მეგობრები ტაძრის კიბეზე ჩამოსხდებოდნენ და დიდხანს, დიდხანს საუბრობდნენ.

ასე გადიოდა დრო...

ერთხელაც დედამ მეზობლებისაგან პურის ფული ისესხა და მახარეს უთხრა: წადი, შვილო, პური მოიტანეო. მახარემ ანანოც წაიყოლა. თითო-თითო პური იყიდეს და სახლისკენ გასწიეს.

გზად ხეივანი შეეყარათ. ცალი ფეხი არა

ჰქონდა და სახეც ადრეულ ნაოჭებს დაეღარა. ხეიბარმა ბავშვები შეაჩერა და ჩუმი, მხვეწარი ხმით სთხოვა: ორი დღეა მშვიერი ვარ, ერთ პურს ხომ ვერ მომცემთო? ანანომ პური უნებლიედ ზურგს უკან დამალა და შეშინებული გაერიდა მანანწალას. შეცბა მახარე, დედის ცრემლიანი სახე დაუდგა წინ, მაგრამ გაძვალტყავებულ, ჩამოძონძილსა და ყავარჯნებზე დაყრდნობილ ხეიბარს რომ შეხედა, საჩქაროდ გაუნოდა პური და თავჩახრილმა გზა გააგრძელა.

– ღმერთი გიშველის, კეთილო ბიჭო! – მოესმა ხეიბრის ხმა, მაგრამ უკან არც კი მიუხედავს, იმაზე ფიქრობდა, რა ეთქვა დედისათვის.

ერთხანს ეზოს გარშემო უარა, მერე კი ზღაზვნითა და ფეხათრევით აიარა კიბე, კარი შეალო და ზღურბლთან გაშეშდა... სიზმარში ეგონა თავი...

დედ-მამის გაბრწყინებული სახეები დაინახა. მამამ შვილო, მახარეო! – დაიძახა და ღონიერი მკლავებით მონატრებულ გულში ჩაიკრა ბიჭი. სახლში გემრიელი სადილისა და ოჯახური ბედნიერების მყუდრო, მშობლიური სურნელი ტრიალებდა.

– მამა... მამიკო... იცი... ეს იმ ხეივარმა...
იმ ხეივარმა – ლულულულებდა მახარე და მამის
თბილ მკერდს ეკვროდა.

ლამით კი აი, რა დაესიზმრა ანანოსა და
მახარეს: ანანოსთან რაღაც საკვირველ, ბრწყინ-
ვალე შუქში გახვეული იესო ქრისტე მივიდა და
მონყენილი სახით ჰკითხა:

– ანანო, ანანო, მე რომ მშობოდა, რატომ არ
მაჭამე?

– არა, უფალო, მე შენ თვალითაც არ მინა-
ხიხარ – მიუგო გაოცებულმა ანანომ.

– ეჰ, ჩემო პატარავ, გზად რომ ხეივარი შე-
გეყარა და პური გთხოვა, ის ხომ მე ვიყავიო! –
ეს თქვა უფალმა და გაუჩინარდა...

მახარემაც იგივე სიზმარი ნახა, მაგრამ
მომღიმარე უფალმა თავზე ხელი გადაუსვა ბიჭს
და უთხრა:

– მადლობელი ვარ, მახარე, რომ მშობოდა
და მაჭამე, ის ხეივარი, შენ რომ პური მიეცი, მე
ვიყავიო...

დილით ეზოში ჩასულმა ბავშვებმა სიზმა-
რი უამბეს ერთმანეთს. ცრემლი წასკდა ანანოს,
ინანა და თქვა:

- ახლა კი მივხვდი, რომ მშვიერთა ჭმევა საუფლო მადლია. ამიერიდან მშვიერებს მუდამ დავაპურებო.

ის დღე იყო და ის დღე, ანანო ხელგაშლილი და პურადი გახდა. გაიღვიძებდა თუ არა, აივანზე ნამცეცებს უყრიდა ჩიტებსა და მტრედებს, ისინიც მხიარულად დახტოდნენ მის ირგვლივ და პანია ხელისგულიდან უშიშრად კენკავდნენ საკენკს, თან ჟღურტულებდნენ:

რა კარგი ხარ, ანანო,
კეთილი და გულუხვი,
ღმერთი მოგცემს სანაცვლოს,
მზეა ოქროცურვილი,
უფლისთვის გასახარი,
აგისრულდეს სურვილი...

ასვი მწყურვალს!

ღაისის ერთ მცხუნვარე დღეს ანანო და მახარე სკოლიდან ქალაქგარეთ, ლაშქრობაში წაიყვანეს. მთის თავზე ძველზე ძველი საყდარი იდგა. ბავშვები და მასწავლებლები სწორედ მისკენ მიემშურებოდნენ.

აღმართი გრძელი იყო და ციცაბო. მზის ხვატმა ყველა დასიცხა. წყურვილისგან ხახა უშრებოდათ. გზად შეყრილმა ჭარმაგმა კაცმა ქვემოთ, მოშრიალე ტყისკენ გაიშვირა ხელი და თქვა: წყარო მხოლოდ იქა დის და წყურვილსაც ის მოგიკლავთო.

მასწავლებელმა ორი მათარა მისცა ანანოსა და მახარეს, თან დაარიგა:

– ფრთხილად იყავით, მათარებს თავი კარგად დაახურეთ, წყალი არ დაიქცეს, ხომ იცით, თქვენს იმედადა ვართ? – და იქვე ჩეროში დააბანაკა ბავშვები.

ანანო და მახარე სირბილით დაეშვნენ თავქვე. წყაროს პოვნა არ გასჭირვებიათ. ყინულივით ცივი წყალი დალიეს, მათარებიც აავსეს და გამობრუნდნენ. აღმა სვლა საკმარისად ძნელი

და დამღლელი აღმოჩნდა. ლოდებსა და ძეძვი-
ანში ძლივს იკვლევდნენ გზას და აი, ბანაკამდე
სულ ცოტალა იყო დარჩენილი, რომ გზად მო-
ხუცი გამოჩნდა, რომელსაც ზურგით ფიჩხი მიჰ-
ქონდა.

– კაი სალამი და გამარჯვება, ბავშვებო,
წყურვილით ვკვდები, წყალს ხომ არ დამალევი-
ნებთო?! – თქვა და აქოშინებული იქვე, ლოდ-
ზე ჩამოჯდა. მახარეს მასწავლებლის დანაბარე-
ბი გაახსენდა და უთხრა: ზემოთ მთელი ბანაკი
წყალს ელოდება, წყარო ქვემოთაა, ჩადი და და-
ლიეო.

ანანომ გაკვირვებით შეხედა მახარეს, მათა-
რას თავი მოხსნა და მოხუცს გაუნოდა. მწყურ-
ვალმა მათარა მოიყუდა და სულმოუთქმელად და-
ცალა.

– ღმერთი გაგახარებთ, ბაბუ! – მადლიე-
რებით თქვა და ცარიელი ჭურჭელი ანანოს და-
უბრუნა. მეგობრებმა აღმართი აიარეს და დაბა-
ნაკებულებთან მივიდნენ.

– ერთი მათარა წყალი ვის რაში ეყოფაო?!
– ბუზღუნებდა მახარე, მაგრამ, ჰოი, საკვირვე-
ლებავ! მოხსნა თავი მათარას და ცარიელი აღ-
მოჩნდა. ანანომ კი გაოცებით წამოიძახა:

– ჩემი მათარა სავსეა, ვერ დავიჯერებ,

მე ხომ წყალი მოხუცს დავალევიან?! – მახარე
ზარდაცემული დასჩერებოდა მშრალ მათარას,
ანანოს ჯადოსნური სანყაულიდან კი წყალი არა
და არ ილევოდა...

ძალამოცემულმა ბავშვებმა ციცაბო ბილი-
კი ურიამულით აირბინეს და საყდარში შევიდ-
ნენ. მახარემ ქრისტეს ხატს მიაშურა ჩვეულები-
სამებრ. მის წინ მუხლებზე დაეცა და ცრემლით
მოინანია სულმოკლეობა. მერე ფეხზე წამოდგა,
ხატს ეამბორა და რეტდასხმული გაირინდა...
წელთან სისველე იგრძნო... ხელი შეავლო მათა-
რას... სავსე იყო!

მეორე დღეს უბანში, ეკლესიის კიბეზე ჩა-
მომსხდარი მეგობრები გაოცებით საუბრობდნენ
სასწაულზე, ლაშქრობაში რომ გადახდათ თავს.

ანანომ მახარეს სიხარბე ანანა, მახარეს კი
ღვთისგან ეხარა საიდუმლო, რომ მწყურვალთა
სმევა საუფლო მადლია!

ანანო და მახარე
ღმერთმა იმ გზით ატარა,
რომელზედაც ეხარათ,
რომ სავსეა მათარა,
მათი, ვინაც მწყურვალებს
ასმევს წყაროს ანკარას...

შემოსე შიშველი!

ყო და არა იყო რა... კიდევ ერთი ღვთისგან მოცემული დღე იყო და სკოლიდან დაბრუნებულმა მახარემ თანაკლასელის მონახულება გადაწყვიტა. ერთი კვირა იყო გიო სკოლაში არ დადიოდა, არც ეზოში ჩანდა. ავად ხომ არ არისო – ფიქრობდა მახარე.

კარი ნატო ბებომ გააღო. მეტი არც არავინ ჰყავდა. გიოს დედ-მამა ადრე გარდაეცვალა და ბებია ზრდიდა.

– ნატო ბებო, გიო სკოლაში არ დადის და ავად ხომ არ გახდა? – ჰკითხა მახარემ.

ბებომ თვალები დახარა და ჩურჩულით უთხრა:

– შვილო მახარე, არ მინდა გიომ გაიგონოს, მაგრამ შინაური ხარ და უნდა გაგენდო. ბიჭს ფეხსაცმელი სულ დაეხა, მე სახსარი არა მაქვს, რომ ახალი ვუყიდო, ჰო და სირცხვილით გარეთ ველარ გამოდის. სახლშიც ვერ შეგიპატიჟებ, თავის ოთახშია ჩაკეტილი და აღარ ვიცი რა ვუშველო.

გულმოკლული გამობრუნდა მახარე. სწრაფად აირბინა კიბე, მამის ნაყიდი ახალი ფეხსაცმელი კარადიდან გამოიღო, კოლოფში ჩადო და გიოსკენ გასწია. თან ფიქრობდა, რა ეთქვა ისეთი, რომ მეგობრის თავმოყვარეობა არ შეელახა.

კარი ისევ ნატო ბებომ გააღო. მახარემ უხერხულად მიანოდა ყუთი და უცებ დიდი, მართლაც რომ წარმოუდგენელი ტყუილი თქვა:

– იცით, დედამ და მამამ შემთხვევით ორი წყვილი ერთნაირი ფეხსაცმელი მიყიდა და ერთი წყვილი დედამ გიოსთან გამომატანა. ჩვენ ხომ ერთი ზომის ფეხი გვაქვს და ორ წყვილს ერთად ხომ არ დავხვევ? – ნატო ბებოს სახე გაუნათდა, გახარებული გადაეხვია მახარეს.

– მადლობა უთხარი დედას. ახლა ეს ფეხსაცმელი ღვთის წყალობასავითაა ჩვენთვის.

სახლში დაბრუნებული მახარე კაი ხანს ფიქრობდა, რა ეთქვა მშობლებისთვის. კარი გაიღო... დედის მსუბუქი ნაბიჯების ხმა მოესმა და გაისუსა.

– შვილო, მახარე, ნახე რა საჩუქარი მიიღე?! მამიდამ ბათუმიდან სწორედ ისეთი ფეხსაცმელი გამოგიგზავნა, მამამ რომ ამასწინათ გიყიდა...

ურჟოლადაკრული მახარე ოთახიდან გა-
მოვიდა. მაგიდაზე ისეთივე ფეხსაცმელი ეწყო,
გოს რომ რომ მიუტანა. რალა თქმა უნდა, იმ
წამსვე გამოუტყდა დედას, რატომ და ვის მისცა
მამის საჩუქარი.

დედამ გულში ჩაიკრა მახარე და უთხრა:

– ყოჩაღ, ჩემო კეთილო ბიჭო, შიშველთა
შემოსვა საუფლო მადლიაო.

ღამით კი, ძილის წინ, ფიქრებში წასულ მა-
ხარეს წვიმის ხმაურში იდუმალი ჩურჩული მო-
ესმა:

ალალსა და გულით სვეს
ღმერთი მართლაც გიშველის,
შიშველს თუკი ჩააცმევ,
არ დარჩები შიშველი!

შეიფარე უცხო!

რის, იყო და იქნება სიკეთის მაღლი ამ ქვეყნად. ერთხელ, აღდგომა დღეს მეზობლებს ეზოში საზეიმო პურობა ჰქონდათ. ანანო და მახარეც იქვე ტრიალებდნენ, ღვთისა და საქართველოს სადიდებელ სადღეგრძელოებს ისმენდნენ საერთო მხიარულებას ანცად აყოლილნი, ხან ხეებზე კონწიალობდნენ, ხან კი უფროსების თხოვნით მღეროდნენ და ლექსებს კითხულობდნენ.

კ30-868
ყ

ვერც ვერავინ შეამჩნია როდის შემოეხეტა ეზოში დაძონძილი, გაძვალტყავებული მანანწალა. ჭუჭყიანი ქერა თმა შუბლზე ჩამოჰყროდა, ნატანჯი სახე სასმელისაგან შესიებოდა, თვალებში კი რაღაც უჩვეულო შუქი ჩადგომოდა. „ღვთის გლახა“ – გაიფიქრა ანანომ. აქაური არ უნდა იყოსო – უჩურჩულა მახარემ.

მანანწალა სუფრასთან მივიდა და ენის ბორძიკით სასმელი და საჭმელი ითხოვა. თამადამ დაუცაცხანა: აილე რაც გინდა და აქედან

დაიკარგეო. მანანნალამ თვალი თვალში გაუყარა თამადას, გამონვდილ თეფშს ზედაც არ დახედა, თავი გადააქნია და ბუტბუტით „საკარტველო“... „საკარტველო“... სუფრას გაერიდა. ანანო და მახარე უცხო ხიზანს დაედევნა.

ღონემიხდილი და აკანკალებული მანანნალა ეზოს შესასვლელში კიბეზე ჩამოჯდა.

– ვინა ხარ? – ჰკითხა ანანომ.

– არც ვიცი ვინა ვარ – უპასუხა უცნობმა, – ომი მახსოვს, ბიჭების დაღუპვა მახსოვს, შემდეგ კი რა მოხდა, აღარ ვიცი. ყველაფერი დამავიწყდა. ექიმები ამბობენ კანტუზიის გამო მეხსიერება გაქვს დაკარგულიო. მუშაობა არ შემიძლია. სადა მყავს ახლობლები, სადა მაქვს სახლ-კარი არ ვიცი და დავნანნალებ ასე უპატრონო და მიუსაფარი.

ანანომ ხელი ხელზე შეავლო და ალაღად სთხოვა:

– ნამოდით ჩემთან, პურსაც გაჭმევთ და ადამიანურადაც დაგასვენებთ. – გაოცებით შეხედა მანანნალამ.

– ასეთ ჭუჭყიანსა და მოუვლელს სახლში როგორ მეპატიუები, შვილო?!

– საქართველოში ასე ამბობენ, „სტუმარი ღვთისააო“, ნუ გეშინიათ, დედიკო და მამიკო კეთილი ადამიანები არიან, თავს უხერხულად არ იგრძნობთ!

თვალეები მოუნყლიანდა მანანწალას, ადგა და ლასლასით გაჰყვა ბავშვებს. წამით ეზოში ქეიფი შეწყდა, სუფრა გაირინდა. ბავშვებმა და მათხოვარმა მაგიდას ჩაუარეს და კიბეს აუყვნენ.

ანანომ ზღურბლთან დაიძახა:

– მამა, მამიკო! სტუმარი მოგიყვანე! – იცოდა მამა შეუძლოდ იყო და გამოგებებას ვერ შეძლებდა. მანანწალა დარცხვენით და რიდით შევიდა ბინაში.

– მამა, ეს ბიძია ჩვენს ეზოში მოვიდა... იცი, თურმე საქართველოსთვის იბრძოდა... აღარაფერი ახსოვს... და მე... შენთან... არა ჩვენთან... ამოვიყვანე – სხაპასხუპით თქვა ანანომ და მამის პასუხს დაზაფრული დაელოდა.

ხმას არ იღებდა მამა. მღუმარი, თვალდათვალ მისშტერებოდა სტუმარს. უცნობი დაიბნა, მაპატიეთ მე წავალო თქვა და ის იყო კარისკენ დაიძრა, რომ ანანოს მამამ გამოკვეთითა და ელდადაცემულის სიმძაფრით დაიძახა:

– ანდრეი, ჩემო მეგობარო, ნუთუ არ გახსოვარ, აი, იქ, შენთან, უკრაინაში ყაჩაღებისგან ნაცემი და გაძარცვული რომ შემიფარე, დამაპურე და სამშობლოში გამომიხტუმრე?! მე ხომ ნიკო ვარ, ჩემო ძმაო.

მანანნალა მონყვეტით დაეშვა სკამზე.

– ესე იგი შენ იცი, ვინცა ვარ... მე ვიპოვნი ჩემს სახლს, ჩემს ოჯახს... ღმერთო, დაილოცოს შენი სახელი... – ჩურჩულებდა ცრემლიანი სტუმარი.

რამოდენიმე დღის შემდეგ უკრაინიდან ანდრეის ძმები ჩამოვიდნენ. თურმე ყველას დაღუპული ეგონა იგი. ქართველი მეომრები კი თავგადაკლულები ეძებდნენ ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენზე წარდგენილ გმირს.

უკრაინაში გამგზავრების დღეც დადგა. მთელი უბანი აცილებდა საქართველოსთვის თავგადაკლულ ვაჟკაცს.

– ეს რა სასწაული მოხდაო – ხელებს ასავესავებდა ეზოს მოუშლელი თამადა. ეკლესიის მოძღვარმა კი მეორე დღეს ქადაგებაზე თქვა:

– გახსოვდეთ, დედამიწის ზურგზე უცხო

ადამიანი არ არსებობს. ყველანი ერთი ღმერთის შვილები ვართ. გიყვარდეთ ერთმანეთი და იცოდეთ, უცხოთა შევრდომება საუფლო მადლიაო.

ერთი ღმერთის შვილები
თუკი გავუცხოვდებით,
ცაც დაგვძრახავს, მიწაც და
არც არასდროს ვცხონდებით!

ՀԱՅՏՈՒՆԻ
ՅԵՐՈՒՍԱԼԻՄ

მოიკითხე სნეული!

 ვალებადია წუთისოფელი: ლხინს მწუხარება ცვლის, მწუხარებას კი ლხინი. დრო ისეთი სისწრაფით გარბის, გეგონება უკან მისდევსო ვინმე. ჩვენი ამბების მოყოლაშიც ზაფხული შემოდგომამ შეცვალა, შემოდგომა კი ზამთარმა.

დიდთოვლობა იყო. ანანო და მახარე ეზოში გუნდაობდნენ. პირველ სართულზე პატარა, ბნელ ოთახში მოხუცი ქალი ცხოვრობდა. ახალბინადარი იყო და სამეზობლომ მისი წესიერად გაცნობაც კი ვერ მოასწრო... სახლიდან იშვიათად გამოდიოდა, სალამზეც ჩუმი ბუტბუტით პასუხობდა. უსალმო და პირქუში ქალიაო – ამბობდნენ მეზობლები.

ანანოს ნასროლი გუნდა სწორედ ამ უცნაური ქალის ფანჯარას მოხვდა, მინა გაიბზარა. შეშინებული ბავშვები მოლოდინში გაიტრუნენ, მაგრამ სარკმელში არავინ ჩანდა. მახარემ აიჩე-

მა: ბოდში მაინც მოვიხადოთო – ბავშვებმა გაუბედავად დააკაკუნეს კარზე.

– ვინა ხარ? შემოდი! – მოესმათ სუსტი ხმა. კარი შეაღეს და გაყინულ ოთახში შევიდნენ. მოხუცი საწოლში იწვა, უძღურსა და გაფითრებულს თვალებში სასონარკვეთა ჩადგომოდა.

– ბავშვებო, თქვენ ხართ? მოდით, ჩამომიჯექით, მგონი ვკვდები და ხმის გამცემი მენატრება – ნაწყვეტ-ნაწყვეტად თქვა და თავი წამოწია.

ბავშვები უხერხულად ჩამოსხდნენ საწოლთან.

– ბებო, რამე ხომ არ გჭირდებათ? თუ გნებავთ აფთიაქში გავიქცევით, წამლებს მოგიტანთ... აქ ძალიან ცივა და ალბათ... – დაბნეულად ატიტინდა ანანო.

– არა, ჩემო კარგებო, მე იმხელა დარდი მაქვს, ვერც შიმშილი და ვერც სიცხვე მასზე დიდი ველარ იქნება – დაიკვნესა მოხუცმა.

– რაშია საქმე, ბებო, გვითხარით და ეგება გიშველოთ!

- ვაჟკაცური სიმტკიცე გაერია ხმაში მახარეს.

- ერთადერთი შვილი მყავდა და ისიც მომიკვდა, შვილიშვილი დამრჩა მისგან. ის არის ჩემი იმედი და სიხარული, მაგრამ ვაი, რომ უბედურ კაცს ქვა აღმართში წამოეწევა. დიდი სირცხვილი მოდგა ჩემს კარზე, შარშან ქურდობაზე დააპატიმრეს. მე ვარ, ბებო, დამნაშავე. ავად ვიყავი, სახლში პურიც კი არ იყო. შევეცოდე და მეზობლის სარდაფი გაუტეხნია, რალაც კონსერვები და მურაბები მოიტანა, მეორე დღეს კი დააპატიმრეს. ბევრი ვინვალე, სად არ ვიარე, ვის კარზე არ მივედი... ვევედრებოდი, 15 წლის ბიჭია, შეცდა, ეგება აპატიოთ-მეთქი. შენც არ მომიკვდე... ბინა გავყიდე თემუკას გამოსახსნელად, კარი-კარ ვიარე, მაგრამ ჩემი სატკივარი არავინ მიიტანა გულამდის. ახლა სიკვდილი რომ სიკვდილია, იმის უფლებაც არა მაქვს, უპატრონოდ მრჩება ბიჭი.

- ნუ გეშინიათ, ბებო, ექიმი ეზოში გვყავს,

ყველაფერს მოეველება – თქვა ანანომ და მახარეს ანიშნა, ექიმი მოეყვანა.

– ეჰ, ბავშვებო, რომ იცოდეთ, რა ბედნიერები ვართ, საქართველოში რომ ვცხოვრობთ. სხვისი ქირის გათავისება არსად ისე არ იციან, როგორც ჩვენთან, ჩვენს სამშობლოში. ღვთისმშობლის გულის სითბო სდევს ღვთისმშობლის წილი ქვეყნის შვილებს – დედა მარიამის გულის სითბო...

ჰოდა, თავადაც მიხვდებით, შემდეგ რაც მოხდა. მთელი ეზო, რომ იტყვიან, თავზე დაეხურა სოფიო ბებოს. მკურნალობაც დაუნიშნეს, წამლებიც უყიდეს, ლუმელიც დაუდგეს, სასმელსაჭმელიც დაახვავეს და სულ მალე ფეხზე წამოაყენეს მოხუცი.

თვალწინ გამოიცვალა, გახალისდა სოფო ბებო. თურმე რა კეთილი და ღიმილიანი ყოფილა. როგორ ცვლის ადამიანს მზრუნველობა, სითბო და სიყვარული.

მთელი ეზო ლოცავდა ანანოსა და მახარეს: კეთილი და კარგი ბავშვები ხართ, თქვენ გაიხარეთ და გაიზარდეთო.

მოძღვარმა კი წირვის შემდეგ მეგობრებს
სეფისკვერები მისცა და უთხრა:

– უფალიც უვლიდა და კურნავდა სნეუ-
ლებს. ყოველი ჭეშმარიტი ადამიანი კი უფლის
გზას იმეორებს, გახსოვდეთ, სნეულთა მიხედვა
საუფლო მადლიაო...

თუ გინდა, რომ სიცოცხლეში
ჯანი ჰქონდეს სხეულს,
უნამლე და უპატრონე
მოხუცსა და სნეულს.

მიხედე პატიმარს!

ვიცი, ვიცი, ჩემო პატარებო, რომ სანუხარად დაგირჩათ თემუკას ბედ-იღბალი. როგორ გგონიათ, განა სანყალ ბიჭს სამუდამოდ დაეკარგა გზა-კვალი?

უნდა გაგახაროთ... უფლისმიერმა სიკეთემ მასაც უშველა!

ეზოში ვექილი ცხოვრობდა. თემუკას ამბავი რომ გაიგო, ვაი, ასეთ სამართალსო – წაიჩურჩულა და დააყოლა: არა, ამას ასე ვერ დავტოვებო.

ის იყო და ვექილი ყოველ დილით საქმიანი, სწრაფი ნაბიჯებით სადღაც მიიჩქაროდა. მერე რაღაც ფურცელზე მთელ ეზოს, შემდეგ კი უბნის მცხოვრებთაც მოაწერინა ხელი.

ანანოს მამამ კი მეზობლების შეგროვილი სანოვაგით თემუკას ციხეში მიაკითხა. სევდიანი დაბრუნდა სახლში. მეზობლებს პატიმრის მად-

ლობა გადასცა და სინანულით თქვა: როგორ
ლამაზი და ზრდილი ბიჭია, მაგისი ციხეში ყოფ-
ნა როგორ იქნებაო?!

ეკლესიის მოძღვარიც გულმხურვალედ
ლოცულობდა თემუკასთვის და სოფიო. ბებოს
ამშვიდებდა: ღმერთი მაღალია, აუცილებლად
გიშველითო.

ერთ მშვენიერ დღეს კი ეზო შეჩოჩქოლდა.
ვექილმა თემუკას გათავისუფლების ამბავი მოი-
ტანა. უნდა გენახათ, როგორ გადარბოდნენ ანა-
ნო და მახარე ერთი მეზობლიდან მეორესთან,
რომ ეს საკვირველი ამბავი ეხარებინათ.

კარგი დარი იდგა. გაღვიძებული მიწისა და
მზის მოაღერსე სხივების სურნელი დიოდა. ცი-
ხის კართან მეზობლებთან ერთად ანანო და მა-
ხარეც გულაჩქროლებულები ელოდნენ თემუკას.
რკინის მძიმე კარი ხმაურით გაიღო და მაღალი,
გამხდარი ბიჭი გამოჩნდა. ვინ ვის ეხვეოდა და
კოცნიდა, ვინ ვის ულოცავდა, რა ხდებოდა...
...ა...ა?! სოფიო ბებო სიხარულით ფეხზე ვერ

იდგა და წამდაუნუმ გაიძახოდა „სასწაულიო“.
გულაჩუყებულ თემუკას კი სინანულისა და სი-
ხარულის ცრემლი ერთად სდიოდა.

ეკლესიაში მოძღვარმა გულში ჩაიკრა ბი-
ჭი. მერე კი მრევლს მიმართა; ქრისტეც ტუსალი
იყო და იოანე ნათლისმცემელიც; გახსოვდეთ,
პატიმართა მიხედვა საუფლო მადლიაო!

უანგაროდ, სიკეთით,
თუ მიხედავ პატიმარს,
აგაცილებთ უფალი
საჩივლელს და სატირალს!

უჭირისუფლე მიცვალებულს!

 აფიქრებულხართ, ბავშვებო, ადამიანის აქაურ სამყოფელს რატომ ჰქვია წუთისოფელი? – სიცოცხლე ძალიან მოკლეა და მარადისობის კანონით, მართლაც რომ ერთი წუთია. ჰოდა, სიცოცხლის ეს ერთი წუთი ჭეშმარიტმა ადამიანმა სიკეთის თესვასა და მოყვასის სიყვარულში უნდა გალიოს. მინდა გაგენდოთ, რომ მხოლოდ სიყვარულით ნათდება ცხოვრების გზა და უფალთან მიახლოვებაც მხოლოდ სიყვარულით შეიძლება...

ცხელ თბილისურ ზაფხულში თემუკამ და სოფიო ბებომ ანანო და მახარე სვანეთში, მშობლიურ კერაზე დაპატიყეს. მშობლებმაც აღარ დაუშალეს და პაპანაქება ზაფხულიდან უშგულის კამკამა და უძირო ცის ქვეშ ამოჰყვეს თავი. უშგულელები ზედ გადაჰყვნენ, ყველა მათი ბებო და პაპა, დეიდა და ბიძა, მეგობარი და მოკეთე იყო.

ზვიადი ლაილაჰი, ქათქათა თეთნულდი და დიდებული, თუმცა პირქუში და უკარება უშბა, მათაა ტყიანი კალთები და შმაგი, დაუდგარი ენგური პატარების გულებში მათსავით ამაყსა და შეუპოვარ ბუნებას აღვიძებდა. დილიდან გვიან ღამემდე ხან ულამაზეს სანახებში დარბოდნენ და ხან სვანურ კოშკში, ცეცხლთან მიმსხდრები, მახვშის მოყოლილ უძველეს ლეგენდებსა და თქმულებებს ისმენდნენ.

ერთ დღეს მთელი სოფელი გარეთ გამოვიდა. უშბის დასალაშქრად მიმავალ მთამსვლელებს აცილებდნენ პურ-მარილითა და ლოცვით. ორი წლის წინათ უშბაზე ასვლის დროს უცხოელი მთამსვლელი დაღუპულიყო. სადღაც ნაპრალში იყო ჩარჩენილი მისი ცხედარი. მარადიულ ყინულებში ჩაკირულს ვერა და ვერ მიაგნეს მთამსვლელებმა. ჭირისუფალმაც ხელი აიღო მის მოძებნაზე. უცხოეთიდან ხმაცა და კავშირიც კარგა ხანი იყო, რაც შეწყდა, მაგრამ ქართველი მთამსვლელები არ ისვენებდნენ. თავი გვეჭრება, კაცი დასამარხი გვრჩებაო – სწუხდნენ.

– ის ხომ უკვე მკვდარია და ესენი რა თავს იკლავენო? – უკვირდათ მახარესა და ანანოს.

ხუთი გრძელი დღე გავიდა და სოფელი მოლოდინში გაირინდა. არა და არ ჩანდნენ მთამსვლელები. კაცები ერთურთში მოგუდული ხმით ბაასობდნენ. ქალები კი მუხლებში ხელს იცემდნენ და სანთელს ანთებდნენ, ღმერთს ავედრებდნენ უშბაზე წასულებს.

მერე ცნობა მოვიდა: ბიჭები უცხოელს მოასვენებენ და სოფელი გაემზადოსო.

ქალებმა შავები ჩაიცვეს, კაცებმა თადარიგი დაიჭირეს. დიდებული სვანური ზარით შეზანზარდა უშგულის ბებერი კოშკები. ფერდაკარგულმა, დაღლილმა, მაგრამ ვალმოხდილობის ღიმლით სახეგანათებულმა მთამსვლელებმა უცხოელის ცხედარი სოფლის შუაგულში შეასვენეს. ბენვზე გადარჩენილი, ნაპრალში ჩავარდნილი მეგობარი კი ხელიხელ შეიყვანეს კოშკში.

ზღვა ცრემლი დაედინა უცხოელს. ცა და მიწა შეძრა დედების მოთქმამ. კაცებიც ჩუმად ინმენდნენ თვალზე მომდგარ ცრემლს.

იქვე, სოფლის სასაფლაოზე დაკრძალეს უცხოელი. სულის მოსახსენიებელი სუფრაც გაიშალა. მახარე შეზარხოშებულ მახვშს მიუჩოჩდა და ჰკითხა: კი მაგრამ, ის ძია არც აღარავის ახსოვდა და ველარც ვერაფერს უშველიდით, გავიგე, რომ ამ ორ წელიწადში მთამსვლელები რამდენიმეჯერ წასულან მის ჩამოსასვენებლად. მკვდარი უცხოელის გამო რომ ვინმე დაღუპულიყო, განა გამართლება ექნებოდა ამასო?

მახვშმა გამჭოლი მზერით შეათვალიერა ბავშვი და დინჯად თქვა: შვილო, ჯერ ბალღი ხარ, მაგრამ კაცი უნდა გახდე, ნამდვილი კაცი! გახსოვდეს ყველანი უფლის ქვეშ ვდგავართ, მიცვალებულის დამარხვა კი ადამიანური ვალი და საუფლო მადლიაო.

ლამით კოშკთან ჩამომსხდარი ბავშვები ვეება მთვარეს გაჰყურებდნენ და თვალზე ცრემლმომდგარები უცხოელის დაკრძალვას იხსენებდნენ. მთვარე კი სხივებით ელამუნებოდა ნაბადში გახვეულსა და აღტაცებით მოტიტიწე პატარებს.

და უცებ... მოეჩვენათ, თუ რა იყო? სვანურ ლამეში უცხოელის მადლიერი სახე უღიმოდათ მთვარიდან...

ეს რა გაიგეს ბავშვებმა?
ცრემლი თრთვილივით აყრიათ,
მიცვალებულის დამარხვა
თურმე საუფლო მადლია!

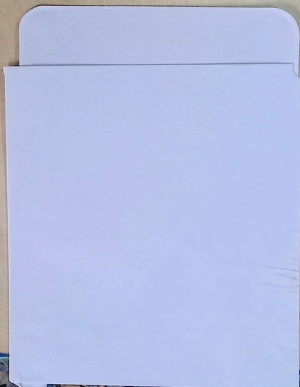

შვიდი საკვირველი ამბავი ხომ გი-
ამბეთ? ახლა უნდა დაგემშვიდობოთ...
თუ მოგენატრეთ, მახსენეთ და უმალ
გავჩნდები. კეთილი მოხუცი კი სალამს
გითვლით და ახალ-ახალ ამბებს გპირ-
დებათ.

მაშ ასე, მომავალ შეხვედრამდე!
მუდამ თქვენი მეგობარი და
სულ მუდამ ბავშვი

ლია ბედოშვილი

K30-868
4 ՀԱՐՍՏՈՒՆ
ՅՈՒՐԱԲՈՒՅՑ

